

อธยาศัย สอบในสนามหลวง

วันเสาร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ สอบเวลา ๑๓.๐๐-๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง: จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้
เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. ข้อใด เป็นธรรมมีอุปการะมาก ?
ก. กตัญญู กตเวที ข. ขันติ โสรัจจะ ค. สติ
สัมปชัญญะ ง. หิริ โอตตปปะ
๒. ความระลึกได้ก่อนทำพูดคิด เป็นลักษณะของ
ธรรมใด ?
ก. ขันติ ข. โสรัจจะ ค. สติ ง.
สัมปชัญญะ
๓. ธรรมใด เป็นพื้นฐานให้คนมีศีลธรรม ?
ก. กตัญญู กตเวที ข. ขันติ โสรัจจะ ค. สติ
สัมปชัญญะ ง. หิริ โอตตปปะ
๔. คนมีหิริ มีลักษณะเช่นใด ?
ก. รังเกียจคนชั่ว ข. ละอายบาป ค. กลัว
บาป ง. กลัวถูกลงโทษ
๕. ข้อใด มีความหมายตรงกับโอตตปปะ ?
ก. กลัวผลบาป ข. กลัวเสียชื่อเสียง ค.
กลัวโจร ง. กลัวถูกจับ
๖. ข้อใด จัดเป็นธรรมอันทำให้งาม ?
ก. หิริ โอตตปปะ ข. ขันติ โสรัจจะ ค. สติ
สัมปชัญญะ ง. เมตตา กรุณา
๗. ความงามอะไร ไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลา ?
ก. งามเสื้อผ้า ข. งามรูปร่าง ค. งาม
คุณธรรม ง. งามมารยาท
๘. บุพการีชน หมายถึงใคร ?
ก. พระพุทธเจ้า ข. บิดามารดา ค. พระมหา
กษัตริย์ ง. ถูกทุกข้อ
๙. กตัญญูกตเวที หมายถึงใคร ?
ก. ผู้รู้จักตอบแทนคุณ ข. ผู้ทำคุณก่อน ค.
ผู้เกิดก่อน ง. ผู้มีอุปการคุณ
๑๐. ในทุจจริต ๓ ข้อใด เป็นข้อเสียหายร้ายแรง
ที่สุด ?
ก. กายทุจจริต ข. วจิทุจจริต ค. มโนทุจจริต
ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. ยุให้รำ ต่าให้รู้ เป็นลักษณะของคำพูดในข้อ
ใด ?
ก. พูดเท็จ ข. พูดคำหยาบ ค. พูดส่อเสียด
ง. พูดเพ้อเจ้อ
๑๒. ทุจจริต ๓ อย่าง เป็นธรรมประเภทใด ?
ก. ธรรมที่ควรรู้ ข. ธรรมที่ควรเห็น ค. ธรรมที่
ควรศึกษา ง. ธรรมที่ควรละ
๑๓. การประพฤติสุจริต ตรงกับข้อใด ?
ก. ทำดี ข. พูดดี ค. คิดดี ง. ถูกทุกข้อ
๑๔. วจิสุจริตข้อใด ส่งเสริมให้เกิดความปรองดอง
?
ก. ไม่พูดเท็จ ข. ไม่พูดคำหยาบ ค. ไม่พูด
ส่อเสียด ง. ไม่พูดเพ้อเจ้อ
๑๕. สุจริต ๓ อย่าง เป็นธรรมประเภทใด ?
ก. ควรรู้ ข. ควรเห็น ค. ควรทำให้แจ้ง ง. ควร
ประพฤติ
๑๖. คนจะดีหรือชั่วเพราะอะไร ?
ก. การกระทำ ข. การศึกษา ค. เชื้อชาติ ง.
วงศ์ตระกูล
๑๗. ผู้ไม่มีเวรภัยกับใคร ๆ พึงทำอย่างไร ?
ก. ให้ทาน ข. รักษาศีล ค. เจริญภาวนา ง.
วางอุเบกขา
๑๘. เห็นอย่างไร ชื่อว่าเห็นผิดจากคลองธรรม ?
ก. ทำดีได้ดี ข. ทำชั่วได้ชั่ว ค. ดีเองชั่วเอง
ง. บาปบุญมีจริง
๑๙. คำว่า บุญใหม่ ตรงกับข้อใด ?
ก. อยู่ถิ่นที่เหมาะสม ข. คบบัณฑิต ค. ตั้งตนไว้
ชอบ ง. ทำความดีมาก่อน
๒๐. คำว่า บุญเก่า ตรงกับข้อใด ?
ก. อยู่ถิ่นเหมาะสม ข. คบบัณฑิต ค. ตั้งตนไว้
ชอบ ง. ทำความดีมาก่อน
๒๑. อคติ มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. ความลำเอียง ข. ความไม่ยุติธรรม ค. ความ
ไม่เป็นกลาง ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. ความลำเอียงเพราะเหตุใด จัดเป็นโทษาคติ
?
ก. เพราะรัก ข. เพราะเกลียดชัง ค. เพราะ
เขลา ง. เพราะกลัว
๒๓. ลำเอียงเพราะกลัว ตรงกับข้อใด ?
ก. ฉันทาคติ ข. โทสาคติ ค. โมหาคติ ง.
ภยาคติ
๒๔. ประรณาสังใด ไม่ได้สมหวัง จัดเป็นอริยสัง
ใด ?
ก. ทุภข์ ข. สมุทัย ค. นิโรธ ง. มรรค
๒๕. ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ชื่อว่าทุภข์
เพราะเหตุใด ?
ก. เห็นได้ยาก ข. ทนได้ยาก ค. ไม่มีเจ้าของ
ง. ไม่เที่ยง
๒๖. อะไร เป็นสมุทัยคือเหตุให้ทุภข์เกิด ?
ก. ความเกิด ข. ความจน ค. ความเจ็บ ง.
ความอยาก
๒๗. ธรรมข้อใด เป็นคู่ปรับกับความเกียจคร้าน ?
ก. สัทธา ข. วิริยะ ค. ขันติ ง. สมာธิ
๒๘. คนที่มีจิตใจไม่ตั้งมั่น ควรเจริญผลธรรมใด ?
ก. สัทธา ข. วิริยะ ค. ปัญญา ง. สมาธิ
๒๙. ปัญญาทำหน้าที่ตรงกับข้อใด ?
ก. เชื่อ ข. ระลึกได้ ค. ตั้งใจมั่น ง. รอบรู้

๓๐. สารานุกรมสอนให้คนเป็นเช่นไร ?

ก. มีความพอเพียง ข. เลี้ยงตนโดยชอบ ค. ไม่ประกอบอกุศล ง. **รู้จักสามัคคี**

๓๑. ทิฏฐิสามัญญดา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน ค. **มีความเห็นตรงกัน** ง. รู้จักแบ่งปัน

๓๒. สาธารณโภคี มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน ค. มีความเห็นตรงกัน ง. **รู้จักแบ่งปัน**

๓๓. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ ตรงกับข้อใด ?

ก. **ธัมมัญญดา** ข. อัตถัญญดา ค. กาลัญญดา ง. ปริสัจญดา

๓๔. อัตถัญญดา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. รู้จักเหตุ ข. **รู้จักผล** ค. รู้จักตน ง. รู้จักประมาณ

๓๕. การรู้จักมารยาททางสังคม จัดเข้าในสัปปริสธรรมข้อใด ?

ก. ธัมมัญญดา ข. อัตถัญญดา ค. กาลัญญดา ง. **ปริสัจญดา**

๓๖. สำนวนว่า ข้าฯได้พำเล้งงาม สงเคราะห์เข้าในสัปปริสธรรมข้อใด ?

ก. มัตตัญญดา ข. อัตถัญญดา ค. **กาลัญญดา** ง. ปริสัจญดา

๓๗. มัตตัญญดา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. **รู้จักประมาณ** ข. รู้จักเหตุ ค. รู้จักผล ง. รู้จักกาล

๓๘. ปุคคัลโปรปริญญดา มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. รู้จักตน ข. รู้จักผล ค. **รู้จักบุคคล** ง. รู้จักชุมชน

๓๙. ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลกฝ่ายที่ไม่นำยินดี เรียกว่าอะไร ?

ก. กุศล ข. อกุศล ค. อิฏฐารมณ ง. **อนิฏฐารมณ**

๔๐. เมื่อถูกคนนินทา ควรปฏิบัติอย่างไร ?

ก. ต่ำตอขบ ข. วางเฉย ค. หนีไปที่อื่น ง. **ไม่ยินดียินร้าย**

๔๑. จะยึดเหนี่ยวจิตใจกันและกันไว้ ควรประพฤติธรรมใด ?

ก. **สังคหัตถุ** ข. ขราวาสธรรม ค. อิทธิบาท ง. พรหมวิหาร

๔๒. บำเพ็ญคุณประโยชน์ให้แก่สังคม ตรงกับสังคหัตถุข้อใด ?

ก. ทาน ข. ปิยวาจา ค. **อัตถจริยา** ง. สมานัตตดา

๔๓. แบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้ประสบอุทกภัย ตรงกับสังคหัตถุใด ?

ก. **ทาน** ข. ปิยวาจา ค. อัตถจริยา ง. สมานัตตดา

๔๔. หลักธรรมใด ส่งเสริมให้คนรู้จักหน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อกัน ?

ก. อิทธิบาท ๔ ข. ขราวาสธรรม ๔ ค. **ทศ ๖** ง. สัปปริสธรรม ๗

๔๕. บิดามารดา จัดเป็นทศใด ?

ก. **ปรีตถิมทศ** ข. อุปริมทศ ค. ทักขณทศ ง. ปัจฉิมทศ

๔๖. ปัจฉิมทศ คือทศเบื้องหลัง หมายถึงใคร ?

ก. บิดามารดา ข. มิตรสหาย ค. **ภรรยา** ง. ครูอาจารย์

๔๗. ท่านเลี้ยงมาแล้ว เลี้ยงท่านตอบ เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?

ก. สามี-ภรรยา ข. **บุตร-บิดามารดา** ค. บ่าว-นาย ง. ศิษย์-อาจารย์

๔๘. ยกย่องให้ปรากฏในเพื่อนฝูง เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?

ก. บิดามารดา-บุตร ข. สามี-ภรรยา ค. นาย-บ่าว ง. **อาจารย์-ศิษย์**

๔๙. อุตตรทศ คือทศเบื้องซ้าย หมายถึงใคร ?

ก. อาจารย์ ข. ภรรยา ค. **มิตร** ง. บ่าว

๕๐. ข้อใด เป็นหน้าที่ของอุปริมทศ คือทศ

เบื้องบน ?
ก. **บอกทางสวรรค์** ข. ไม่ดูหมิ่น ค. ไม่ละทิ้ง
ในยามวิบัติ ง. ให้เรียนดี